

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ORMAN FAKÜLTESİ
YABAN HAYATI EKOLOJİSİ VE YÖNETİMİ BÖLÜMÜ**

TÜRKİYE’NİN SÜRÜNGEN TÜRLERİ

Sıra	Türkçe İsim	Bilimsel İsim	İngilizce İsim	IUCN	BERN	CITES
	KAPLUMBAĞALAR	TESTUDINES	TURTLES			
	DENİZ KAPLUMBAĞALARI	CHELONIIDAE	SEA TURTLES			
1	Deniz kaplumbağası	<i>Caretta caretta</i>	Loggerhead turtle	VU	KKA	—
2	Çorba kaplumbağası	<i>Chelonia mydas</i>	Green turtle	EN	KKA	EK I
	KÖSELE DERİLİ DENİZ KAPLUMBAĞALARI	DERMOCHELYIDAE	LEATHERBACK TURTLES			
3	Deri sırtlı kaplumbağa	<i>Dermochelys coriacea</i>	Leatherback turtle	VU	KKA	EK I
	TATLI SU KAPLUMBAĞALARI	EMYDIDAE	POND TURTLES			
4	Benekli kaplumbağa	<i>Emys orbicularis</i>	European pond turtle	NT	KKA	—
	BATAKLIK KAPLUMBAĞALARI	GEOEMYDIDAE	EURASIAN POND TURTLES			
5	Hazar çizgili kaplumbağası	<i>Mauremys caspica</i>	Caspian turtle	—	KKA	—
6	Balkan çizgili kaplumbağası	<i>Mauremys rivulata</i>	Western Caspian turtle	LC	KA	—
	KARA KAPLUMBAĞALARI/TOSBAĞAGILLER	TESTUDINIDAE	TORTOISES			
7	Trakya tosbağası	<i>Testudo hermanni</i>	Hermann's tortoise	NT	KKA/TR	EK II
8	Tosbağa	<i>Testudo graeca</i>	Common tortoise	VU	KKA/TR	EK II
	YUMUŞAK KABUKLU KAPLUMBAĞALAR	TRIONYCHIDAE	SOFTSHELL TURTLES			
9	Fırat kaplumbağası	<i>Rafetus euphraticus</i>	Euphrates Softshell Turtle	EN	KA	—
10	Nil kaplumbağası	<i>Trionyx triunguis</i>	African Softshell Turtle	VU	KA	—
	PULLULAR	SQUAMATA	SCALED REPTILES			
	AKDENİZ KÖR KERTENKELELERİ	BLANIDAE	MEDITERRANEAN WORM LIZARDS			
11	Kör kertenkele	<i>Blanus strauchi</i>	Turkish worm lizard	NA	KA	—
12	Halkalı kertenkele	<i>Blanus aporus</i>	Cilician worm lizard	—	—	—
13	Aleksandr kör kertenkelesi	<i>Blanus alexandri</i>	Levant worm lizard	—	—	—
	KAYA KELERİGİLLER	AGAMIDAE	AGAMAS & DRAGONS			
14	Kafkas keleri	<i>Paralaudakia caucasia</i>	Caucasian rock agama	LC	KA	—
15	Dikenli keler	<i>Stellagama stellio</i>	Starred agama	LC	KA	—
16	Topbaş keler	<i>Phrynocephalus horvathi</i>	Horvath's toad-headed agama	CR	KA	—
17	Bozkır keleri	<i>Trapelus ruderatus</i>	Horny-scaled agama	LC	KA	—
	YILAN KERTENKELEGİLLER	ANGUIDAE	SLOW WORMS			
18	Yılan kertenkele	<i>Anguis colchica</i>	Eastern Slow-worm	—	KA	—
19	Oluklu kertenkele	<i>Pseudopus apodus</i>	European glass lizard	LC	KA	—
	BUKALEMUNGİLLER	CHAMAELEONIDAE	CHAMAELEONS			
20	Bukalemun	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	Mediterranean chameleon	LC	KKA	EK II
	PARS KELERLERİ	EUBLEPHARIDAE	LEOPARD GECKOS			
21	Fırat keleri	<i>Eublepharis angramainyu</i>	Western leopard gecko	DD	KA	—
	YAPRAK PARMAKLI KELERLER	PHYLLODACTYLIDAE	LEAF-TOED GECKOS			

22	Yaprak parmaklı keler	<i>Asaccus barani</i>	Leaf-toed gecko	—	KA	—
	GEKOGİLLER	GEKKONIDAE	GECKOS			
23	Karinalı keler	<i>Cyrtopodion scabrum</i>	Rough bent-toed gecko	LC	KA	—
24	Geniş parmaklı keler	<i>Hemidactylus turcicus</i>	Turkish gecko	LC	KA	—
25	Mardin keleri	<i>Mediodactylus heterocercus</i>	Asia minor thin-toed gecko	LC	KA	—
26	Danilewski ince parmaklı keleri	<i>Mediodactylus danilewski</i>	Mediterranean thin-toed gecko	—	—	—
27	İnce parmaklı keler	<i>Mediodactylus orientalis</i>	Eastern Mediterranean thin-toed gecko	—	—	—
28	Tombul keler	<i>Stenodactylus grandiceps</i>	Jordan short-fingered gecko	LC	KA	—
	ESKİ DÜNYA ADI KERTENKELELERİ	LACERTIDAE	TRUE LIZARDS			
29	Taraklı kertenkele	<i>Acanthodactylus boskianus</i>	Bosc's fringe-toed lizard	LC	KA	—
30	Harran kertenkelesi	<i>Acanthodactylus harranensis</i>	Harran fringe-toed lizard	CR	KA	—
31	İskenderun kertenkelesi	<i>Acanthodactylus schreiberi</i>	Schreiber's fringe-toed lizard	EN	KA	—
32	Anadolu kaya kertenkelesi	<i>Anatololacerta anatolica</i>	Anatolian rock lizard	LC	KA	—
33	Budak kaya kertenkelesi	<i>Anatololacerta budaki</i>	Budak's rock lizard	—	—	—
34	Toros kertenkelesi	<i>Anatololacerta danfordi</i>	Danford's lizard	LC	KA	—
35	Pelasg kaya kertenkelesi	<i>Anatololacerta pelasgiana</i>	Pelasgian rock lizard	—	—	—
36	Kayseri kertenkelesi	<i>Apathya cappadocica</i>	Anatolian lizard	LC	KA	—
37	Adjara kertenkelesi	<i>Darevskia adjarica</i>	Red-bellied lizard	—	—	—
38	Hemşin kertenkelesi	<i>Darevskia armeniaca</i>	Armenian lizard	LC	KA	—
39	Bendimahi kertenkelesi	<i>Darevskia bendimahiensis</i>	Bendimahi lizard	EN	KA	—
40	Uludağ kertenkelesi	<i>Darevskia bithynica</i>	Bithynican spiny-tailed lizard	—	—	—
41	Klark kertenkelesi	<i>Darevskia clarkorum</i>	Clark's lizard	EN	KA	—
42	Artvin kertenkelesi	<i>Darevskia derjugini</i>	Derjugin's lizard	NT	KA	—
43	Hopa kertenkelesi	<i>Darevskia dryada</i>	Hopa lizard	CR	—	—
44	Gürcü kertenkelesi	<i>Darevskia parvula</i>	Georgian lizard	LC	KA	—
45	Çayır kertenkelesi	<i>Darevskia pontica</i>	Meadow lizard	—	—	—
46	Radde kertenkelesi	<i>Darevskia raddei</i>	Radde's lizard	LC	KA	—
47	Trabzon kertenkelesi	<i>Darevskia rudis</i>	Spiny-tailed lizard	LC	KA	—
48	Van kertenkelesi	<i>Darevskia sapphirina</i>	Van lizard	LC	KA	—
49	Ağrı kertenkelesi	<i>Darevskia unisexualis</i>	White-bellied lizard	NT	KA	—
50	Uzzel kertenkelesi	<i>Darevskia uzzelli</i>	Uzzell's lizard	EN	KA	—
51	Valentin kertenkelesi	<i>Darevskia valentini</i>	Valentin's lizard	LC	KA	—
52	Aras kertenkelesi	<i>Eremias pleskei</i>	Transcaucasian racerunner	CR	KA	—
53	Step kertenkelesi	<i>Eremias strauchi</i>	Strauch's racerunner	LC	KA	—
54	Süphan kertenkelesi	<i>Eremias suphani</i>	Suphan racerunner	LC	KA	—
55	İran kertenkelesi	<i>Iranolacerta brandtii</i>	Brandt's Persian lizard	DD	—	—
56	Kars kertenkelesi	<i>Lacerta agilis</i>	Sand lizard	LC	KA	—

57	Sivas kertenkelesi	<i>Lacerta media</i>	Medium lizard	LC	KA	—
58	Pamfilya kertenkelesi	<i>Lacerta pamphylica</i>	Pamphylian green lizard	LC	KA	—
59	Çizgili kertenkele	<i>Lacerta strigata</i>	Caspian green lizard	LC	KA	—
60	İri yeşil kertenkele	<i>Lacerta diplochondrodes</i>	Rhodos green lizard	—	—	—
61	Yeşil kertenkele	<i>Lacerta viridis</i>	Green lizard	LC	KKA	—
62	Çöl kertenkelesi	<i>Mesalina microlepis</i>	Angel's short-nosed desert lizard	—	—	—
63	Tarla kertenkelesi	<i>Ophisops elegans</i>	Snake-eyed lizard	LC	KA	—
64	Cüce kertenkele	<i>Parvilacerta parva</i>	Dwarf lizard	LC	KKA	—
65	Antep kertenkelesi	<i>Phoenicolacerta cyanisparsa</i>	Sparse blue-spotted Lizard	LC	KA	—
66	Hatay kertenkelesi	<i>Phoenicolacerta laevis</i>	Lebanon lizard	LC	KA	—
67	Duvar kertenkelesi	<i>Podarcis muralis</i>	Common wall lizard	LC	KKA	—
68	İstanbul kertenkelesi	<i>Podarcis siculus</i>	Italian wall lizard	LC	KKA	—
69	Trakya kertenkelesi	<i>Podarcis tauricus</i>	Balkan wall lizard	LC	KA	—
70	Siirt kertenkelesi	<i>Timon princeps</i>	Zagrosian lizard	LC	KKA	—
	PARLAK KERTENKELEGİLLER	SCINCIDAE	SKINKS			
71	Yayla kertenkelesi	<i>Ablepharus bivittatus</i>	Two-streaked Snake-eyed Skink	LC	KA	—
72	Budak kertenkelesi	<i>Ablepharus budaki</i>	Snake-eyed skink	LC	KA	—
73	Çernov kertenkelesi	<i>Ablepharus chernovi</i>	Chernov's skink	LC	KA	—
74	İnce kertenkele	<i>Ablepharus kitaibelii</i>	Juniper skink	LC	KKA	—
75	Benekli kertenkele	<i>Chalcides ocellatus</i>	Ocellated skink	LC	KA	—
76	Sarı kertenkele	<i>Eumeces schneiderii</i>	Orange-tailed skink	LC	KA	—
77	Toprak kertenkelesi	<i>Ophiomorus kardesi</i>	Kardes' snake skink	—	—	—
78	Tıknaz kertenkele	<i>Heremites auratus</i>	Levant skink	NA	KA	—
79	Birecik kertenkelesi	<i>Heremites septemtaeniatus</i>	Southern grass skink	LC	—	—
80	Şeritli kertenkele	<i>Heremites vittatus</i>	Bridled mabuya	LC	KA	—
	DEV KERTENKELEGİLLER	VARANIDAE	MONITOR LIZARDS			
81	Dev kertenkele	<i>Varanus griseus</i>	Desert monitor	LC	KA	EK I
	BOA YILANLARI VE PİTONLAR	BOIDAE	BOAS			
82	Mahmuzlu yılan	<i>Eryx jaculus</i>	Javelin sand boa	LC	KA	EK II
	KIRBAÇ YILANLARI	COLUBRIDAE	COLUBRIDS			
83	Avusturya yılanı	<i>Coronella austriaca</i>	Smooth snake	LC	KKA	—
84	Hazer yılanı	<i>Dolichophis caspius</i>	Caspian whip snake	LC	KA	—
85	Kara yılan	<i>Dolichophis jugularis</i>	Large whip snake	LC	KA	—
86	Kırmızı yılan	<i>Dolichophis schmidtii</i>	Red-bellied Racer	LC	KA	—
87	Bolkar yılanı	<i>Eirenis aurolineatus</i>	Bolkar dwarf snake	LC	KA	—
88	Adana yılanı	<i>Eirenis barani</i>	Baran dwarf racer	LC	KA	—
89	Yakalı yılan	<i>Eirenis collaris</i>	Collared dwarf snake	LC	KA	—

90	Halkalı yılan	<i>Eirenis coronelloides</i>	Crowned dwarf racer	LC	KA	—
91	Çizgili yılan	<i>Eirenis decemlineatus</i>	Narrow-striped dwarf racer	LC	KA	—
92	Şırnak yılanı	<i>Eirenis eiselti</i>	Eiselt's dwarf racer	LC	KA	—
93	Levanten yılanı	<i>Eirenis levantinus</i>	Levantine dwarf snake	LC	KA	—
94	Bodur yılan	<i>Eirenis lineomaculatus</i>	Striped dwarf snake	LC	KA	—
95	Uysal yılan	<i>Eirenis modestus</i>	Ring-headed dwarf snake	LC	KA	—
96	Siverek yılanı	<i>Eirenis occidentalis</i>	Dark-headed dwarf racer	—	—	—
97	Van yılanı	<i>Eirenis punctatolineatus</i>	Dotted dwarf snake	LC	KA	—
98	Kudüs yılanı	<i>Eirenis rothii</i>	Roth's dwarf racer	LC	KA	—
99	Hakkari yılanı	<i>Eirenis thospitis</i>	Van modest snake	DD	KA	—
100	Aras yılanı	<i>Elaphe dione</i>	Steppes ratsnake	LC	KA	—
101	Sarı yılan	<i>Elaphe sauromates</i>	Eastern four-lined ratsnake	LC	KA	—
102	Benekli sarı yılan	<i>Elaphe urartica</i>	Urartian ratsnake	—	—	—
103	Sikkeli yılan	<i>Hemorrhois nummifer</i>	Coin-marked snake	LC	KA	—
104	Kocabaş yılan	<i>Hemorrhois ravergieri</i>	Spotted whip snake	NA	KA	—
105	Çukurbaşı yılan	<i>Malpolon insignitus</i>	Eastern montpellier snake	LC	KA	—
106	Hemşin yılanı	<i>Natrix megalcephala</i>	Large-headed water snake	—	KA	—
107	Yarı sucul yılan	<i>Natrix natrix</i>	Grass snake	LC	KA	—
108	Su yılanı	<i>Natrix tessellata</i>	Dice snake	LC	KA	—
109	Toros yılanı	<i>Platyceps collaris</i>	Collared dwarf racer	LC	KA	—
110	İnce (Ok) Yılan	<i>Platyceps najadum</i>	Dahl's whip snake	LC	KA	—
111	Benekli yılan	<i>Platyceps ventromaculatus</i>	Hardwicke's rat snake	LC	KA	—
112	Amanos yılanı	<i>Muhtarophis barani</i>	Amanos dwarf snake	DD	KA	—
113	Siyah başlı toprak yılanı	<i>Rhynchocalamus melanocephalus</i>	Black-headed ground snake	LC	KA	—
114	Toprak yılanı	<i>Rhynchocalamus satunini</i>	Satunin's black-headed dwarf snake	—	—	—
115	Urfa yılanı	<i>Spalerosophis diadema</i>	Clifford's diadem snake	LC	KA	—
116	Kedi gözlü yılan	<i>Telescopus fallax</i>	Cat snake	LC	KA	—
117	Siyah başlı kedi gözlü yılan	<i>Telescopus nigriceps</i>	Black headed snake	LC	KA	—
118	Kafkas yılanı	<i>Zamenis hohenackeri</i>	Transcaucasian rat snake	LC	KA	—
119	Eskülap yılanı	<i>Zamenis longissimus</i>	Aesculapian ratsnake	LC	KKA	—
120	Ev yılanı	<i>Zamenis situla</i>	European ratsnake	LC	KKA	—
	MERCAN YILANLARI VE KOBRALAR	ELAPIDAE	ELAPIDS			
121	Çöl kobrası	<i>Walterinnesia morgani</i>	Desert black kobra	LC	KA	—
	İPLİKSİ YILANLAR	LEPTOTYPHLOPIDAE	SLENDER BLIND SNAKES			
122	İpliksi yılan	<i>Myriopholis macrorhyncha</i>	Hookbilled blindsnake	LC	KA	—
	KÖR YILANLAR	TYPHLOPIDAE	BLIND SNAKES			
123	Sivri burun yılan	<i>Letheobia episcopus</i>	Long-nosed worm snake	DD	KA	—

124	Kör yılan	<i>Xerotyphlops vermicularis</i>	Eurasian blind snake	LC	KA	—
	ENGEREKĞİLLER	VIPERIDAE	VIPERS			
125	Filistin engereği	<i>Daboia palaestinae</i>	Palestine viper	LC	—	—
126	Koca engerek	<i>Macrovipera lebetinus</i>	Levantine Viper	LC	KKA	—
127	Bolkar dağı engereği	<i>Montivipera bulgardaghica</i>	Bolkar viper	LC	KA	—
128	Ağrı engereği	<i>Montivipera raddei</i>	Radde's mountain viper	NT	KA	—
129	Vagner engereği	<i>Montivipera wagneri</i>	Wagner's viper	CR	KA	EK II
130	Şeritli engerek	<i>Montivipera xanthina</i>	Ottoman viper	LC	KKA	—
131	Anadolu engereği	<i>Vipera anatolica</i>	Anatolian viper	CR	KA	—
132	Baran engereği	<i>Vipera barani</i>	Baran's adder	NT	KA	—
133	Darevski engereği	<i>Vipera darevskii</i>	Darevsky's viper	CR	KKA	EK I
134	Küçük engerek	<i>Vipera eriwanensis</i>	Steppe viper	VU	KA	—
135	Kafkas engereği	<i>Vipera kaznakovi</i>	Caucasus Viper	EN	KKA	—
136	Posof engereği	<i>Vipera olguni</i>	Posof viper	—	—	—
137	Çoruh engereği	<i>Vipera pontica</i>	Çoruh viper	EN	KA	—
138	Çayır engereği	<i>Vipera sakoi</i>	Sako's viper	—	—	—
139	Boynuzlu engerek	<i>Vipera ammodytes</i>	Nose-horned viper	LC	KKA	—
140	Boynuzlu kafkas engereği	<i>Vipera transcaucasiana</i>	Transcaucasian long-nosed viper	NT	KA	—

AÇIKLAMALAR :

BERN: BERN Sözleşmesine Göre Koruma Durumu	IUCN: IUCN'e Göre Tehlike Durumu (ver. 3.1 2015)
KA : Koruma Altında, KKA : Kesin Koruma Altında KKA/TR : Türkiye'nin İtiraz Ettiği, Kesin Koruma Altına Alınmayacak Olan Tür	CR: Kritik, EN: Nesli Tehlike Altında, VU: Hassas Durumda, Narin, Zarar Görebilir NT: Tehlike Altına Girmeye Yakın, LC: En Az Endişe Veren, En Düşük Riske Sahip
CITES : Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayv. ve Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmeye Göre Durumu	
Ek I : Nesli Yok olma Tehdidi Altındaki Türler, Sadece İstisnai Durumlarda Ticaretine İzin Verilebilen Türler, Ek II : Nesilleri Mutlak Yok Olma Tehlikesi Altında Olmamakla Birlikte, Nesillerini Tehlikeye Sokacak Kullanımları Engellemek İçin Kontrollü Ticarete Konu Türler.	

Not: Bu liste 22 Kasım 2023 Tarihinde hazırlanmıştır. KTÜ, Orman Fakültesi, Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetimi Bölümü